

Drugs for Dementia

स्मृतिभ्रंशको औषधिहरू

स्मृतिभ्रंशको औषधिहरू के हुन्?

डिमेन्सिया सम्बन्धी औषधिहरू वा स्मृतिभ्रंशको औषधिहरू भनेका स्मृतिभ्रंशका लक्षणहरू नियन्त्रण गर्न प्रयोग गरिने औषधिहरू हुन्, विशेष गरी अल्जाइमर रोगका लागि, जुन स्मृतिभ्रंशको सबैभन्दा सामान्य प्रकार हो। अल्जाइमर रोगको अहिले उपचार नभएकाले, यी औषधिहरूको मुख्य उद्देश्य भनेको स्मृतिभ्रंश भएका व्यक्तिको र तिनका हेरचाहकर्ताहरूको जीवनस्तर सुधार गर्नु हो। यी औषधिहरूले बौद्धिक क्षमता कमजोर हुने गति ढिलो पार्न, व्यवहारजन्य लक्षणहरू नियन्त्रण गर्न, र विशेष लक्षणहरू वा अन्य सह-सम्बन्धित रोगहरूको उपचार गर्न मद्दत गर्न सक्छन्।

अल्जाइमर रोगका लक्षणहरू व्यवस्थापन गर्न दुई प्रकारका स्मृतिभ्रंशको औषधिहरू छन्:

- **एसिटाइलकोलिनेस्टेरेज (AChE) अवरोधकहरू** (डोनेपेजिल, ग्यालेन्टामाइन, रिभास्टिग्माइन): यी औषधिहरूले स्मरणशक्ति र सोचाइको लागि महत्वपूर्ण मस्तिष्क रसायन एसिटाइलकोलाइनको बिग्रनबाट रोक्छन्। यी औषधिहरू हल्का देखि मध्यम अल्जाइमरका लक्षणहरूको लागि सिफारिस गरिन्छ।
- **NMDA प्रतिपक्षी** (मेमेन्टाइन): यो औषधिले ग्लुटामेट भनिने अतिरिक्त मस्तिष्क रसायनसँग सम्बन्धित विषाक्त प्रभावहरूलाई रोक्छ र यसको सक्रियतालाई नियमन गर्छ। यो मध्यम देखि गम्भीर अल्जाइमर लक्षणहरूको लागि निर्धारित गरिन्छ।

व्यवहारिक र मनोवैज्ञानिक लक्षणहरू भएका स्मृतिभ्रंशका बिरामीहरूमा अन्य औषधिहरू पनि प्रयोग गर्न सकिन्छ। चिन्ता, बढ्दो आन्दोलन, आक्रामकता, भ्रम र भ्रम जस्ता लक्षणहरू व्यवस्थापन गर्न मनोविकृति विरुद्धका औषधिहरू र डिप्रेसन विरुद्धका औषधिहरू प्रयोग गर्न सकिन्छ।

सामान्य साइड इफेक्टहरू के के हुन्?

स्मृतिभ्रंशका औषधिहरूको प्रकार	सामान्य साइड इफेक्टहरू	टिप्पणीहरू
एसिटाइलकोलिनेस्टरेज अवरोधकहरू डोनेपेजिल, ग्यालेन्टामाइन, रिभास्टिग्माइन	➤ पखाला लाग्ने ➤ वाकवाकी लाग्ने र बान्ता हुने ➤ भोक कम लाग्ने ➤ टाउको दुख्ने ➤ निद्रा लाग्ने ➤ चक्कर लाग्ने ➤ निन्द्रामा बाधा हुने ➤ दुःस्वप्न र असामान्य सपनाहरू देख्ने ➤ मांसपेशी दुख्ने	जठरांत्रको प्रभाव कम गर्न खानासँगै लिनुहोस्, प्राथमिकतामा पूरा खाना खानुहोस्।
NMDA प्रतिपक्षी मेमेन्टाइन	➤ टाउको दुख्ने ➤ कब्जियत हुने ➤ निद्रा लाग्ने ➤ चक्कर लाग्ने ➤ भ्रम हुने ➤ थकान हुने ➤ तौल बढ्ने ➤ पिसाब फेर्न गाह्रो हुने	हरेक दिन एकै समयमा खानासँगै वा खाना बिना लिन सकिन्छ।

के म मेरो स्मृतिभ्रंशको औषधिहरू लिन बन्द गर्न सक्छु?

डाक्टरसँग परामर्श नगरी स्मृतिभ्रंशको औषधिहरू बन्द गर्नु हुँदैन। यी औषधिहरू लक्षणहरू व्यवस्थापन गर्न र संज्ञानात्मक कार्य कायम राख्न डिजाइन गरिएको हो, र अचानक तिनीहरूलाई बन्द गर्नाले लक्षणहरू बिग्रन सक्छन्।

मैले मेरो स्मृतिभ्रंशको औषधिहरू कति समयसम्म खानुपर्छ?

उपचारको अवधि व्यक्ति, रोगको प्रगति र तोकिएको औषधिमा निर्भर गर्दछ। तपाईंको स्वास्थ्य सेवा प्रदायकले तपाईंलाई उपचारको उपयुक्त अवधिको बारेमा मार्गदर्शन गर्नेछन्। यो बुझ्नु महत्त्वपूर्ण छ कि यी औषधिहरू उपचार होइनन् तर रोगको प्रगतिलाई व्यवस्थापन गर्न र ढिलो गर्न मद्दत गर्छन्।

जब स्मृतिभ्रंश त्यस्तो चरणमा पुग्छ जहाँ बिरामी सबै आधारभूत दैनिक गतिविधिहरूको लागि अरूमा पूर्ण रूपमा निर्भर हुन्छ, र यी औषधिहरूको मूल लक्ष्य, संज्ञानात्मक र कार्यात्मक क्षमताहरू कायम राख्नु, अब प्राप्त गर्न सकिँदैन, तब औषधि बन्द गर्ने विचार गर्नुपर्छ। यद्यपि, आफ्नो डाक्टरको निर्देशन बिना कहिल्यै पनि आफैं औषधि खान बन्द गर्ने प्रयास नगर्नुहोस्।

यदि बिरामीले आफ्नो डिमेन्सिया को औषधि लिन अस्वीकार गरे भने, हेरचाह गर्नेले के गर्नु पर्छ?

यदि कुनै बिरामीले आफ्नो औषधि लिन अस्वीकार गर्दछ भने, हेरचाहकर्ताहरूले धैर्य र समझदारीका साथ परिस्थितिलाई सम्बोधन गर्नु महत्त्वपूर्ण हुन्छ। खुला कुराकानी महत्त्वपूर्ण छ। औषधिको महत्त्व, यसले प्रदान गर्ने फाइदाहरू, र यसलाई नलिँदा हुने सम्भावित जोखिमहरू बारे छलफल गर्नुहोस्। यदि बिरामीले अस्वीकार गर्न जारी राखेमा, कुराकानीमा डाक्टर वा मानसिक स्वास्थ्य पेशेवरलाई समावेश गर्नु उपयोगी हुन सक्छ। उनीहरूले थप जानकारी र आश्वासन प्रदान गर्न सक्छन्, वा आवश्यक परेमा वैकल्पिक उपचारहरू सुझाव दिन सक्छन्। सम्झनुहोस्, बिरामीको स्वायत्तता र भावनाहरूको सम्मान गर्नु महत्त्वपूर्ण छ, साथै उनीहरूको स्वास्थ्य र सुरक्षा पनि सुनिश्चित गर्नु आवश्यक छ।

गर्नुपर्ने कामहरु

1. डाक्टरको निर्देशन कडाईका साथ पालना गर्नुहोस्।
2. औषधि सेवन गर्नुअघि औषधिको नाम, खुराक र आवृत्ति आदिमा ध्यान दिनुहोस्।
3. प्रिस्क्रिप्शन लेबल ध्यानपूर्वक पढ्नुहोस्।
4. खुराक, संकेत, निषेध र साइड इफेक्टहरूमा ध्यान दिनुहोस्।
5. प्रशासनको विधि बुझ्नुहोस्।
6. आफ्नो औषधि राम्रोसँग भण्डार गर्नुहोस्।
7. अन्यथा निर्देशन नदिईकन तोकिएको कोर्स पूरा गर्नुहोस्।
8. यदि तपाईंसँग कुनै प्रश्नहरू छन् भने, आफ्नो परिवारसँग कुरा गर्नुहोस् र आफ्नो स्वास्थ्य सेवा पेशेवरहरूलाई सोध्नुहोस्।

नगर्नुपर्ने कामहरु

1. आफ्नो औषधिको मात्रा आँफै परिवर्तन नगर्नुहोस्।
2. डाक्टरको सल्लाह बाहेक औषधि सेवन गर्न बन्द नगर्नुहोस्।
3. औषधिसँगै रक्सी नपिउनुहोस्।
4. आफ्नो औषधि अर्को बोतलमा नराख्नुहोस्।
5. तपाईंको डाक्टरले निर्देशन दिए बाहेक अन्य औषधिहरू नलिनुहोस्।
6. आफ्नो अनुपालनको बारेमा डाक्टरहरूलाई झूट नबोल्नुहोस्।

यो कागजात अंग्रेजी मूलको अनुवाद हो। कुनै विसंगति वा विसंगतिको अवस्थामा, अंग्रेजी संस्करण प्रबल हुनेछ।